

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ostomenoleikkausten täytäntöönpano vuosien 2021 - 2022 osalta

KH § 497

Selostus:

Kaupunginvaltuusto on 14.12.2020 § 79 ja 15.12.2020 § 84 hyväksyessään vuoden 2021 talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2021 - 2024 päättänyt, että sosiaali- ja terveyspalvelujen ostomenoja tulee leikata vuoden 2020 tasosta vuonna 2021 6 miljoonaa euroa ja vuoden 2021 tasosta leikkaus tulee olla 2 miljoonaa euroa, yhteensä 8 miljoonaa euroa. Peruste leikkaukselle on hyvinvointialueiden ja uuden rahoitusmallin mahdollinen voimaantulo 1.1.2023 alkaen ja sen vaikutus kaupungin talouteen. Lisäksi sairaalapalveluiden säilyttämiseksi on tärkeä saada tehostettua Sosterin toimintaa, jotta mahdollisesti tuleva hyvinvointialue pystyy ylläpitämään Sosterin palvelukokonaisuutta.

Uusi rahoitusmalli ja sen vaikutus kaupungin talouteen uudistuksen jälkeen

Uuden rahoitusmallin mukaan kunnilta siirretään kunnallisveroa 13,26 %-yksikköä hyvinvointialueiden sote-tehtävien rahoitukseen ns. sote-valtionosuuksien lisäksi. Muutoksen voimaantulovuonna 2023 kaikkien kuntien tasapainon muutos rajataan nollassa. Siirtymätasauksessa muutos rajataan +/-15 €/asukas per vuosi. Viidentenä vuonna eli vuonna 2027 muutos on kumulatiivisesti enintään +/- 60 €/asukas, joka jää toistaiseksi pysyvästi voimaan. Uudistuksen voimaantulon jälkeen kuntien talouden tilaan vaikuttaa merkittävästi lähtökohtatilanne 31.12.2022. Käytännössä kunnan tasapainotilan maksimimuutoksen rajaaminen tarkoittaa sitä, että kunnan taloudellinen asema pysyy laskennallisesti lähes uudistusta edeltävän vuoden tilanteen mukaisena.

Siirtymätasausmenettely sisältää kunnille kannusteen tasapainottaa talouttaan uudistuksen voimaantuloon mennessä. Lopulliseen tasapainotilaan voidaan vaikuttaa sekä kustannuksia karsimalla että tuloja lisäämällä. Erityisesti sote-kustannusten alentamisella on oleellinen merkitys, koska se vaikuttaa pysyvään muutosrajoittimeen. Heikko taloudellinen tilanne jää perinnöksi myös uudistuksen voimaantulon jälkeen.

Vaikutukset kaupungin talouteen

Savonlinnan kaupungin talous kääntyy alijäämäiseksi uudistuksen astuessa voimaan jos sote-kustannusten kasvu ajalla 2021 - 2022

jatkuu aiempien tilipääätösvuosien mukaisesti. Esim. sote -menojen kasvu n. 3 % vuoden 2020 tasosta kääntäisi kaupungin talouden tasapainotilan (vuosikate - poistot) nykyisestä n. 3 milj.e ylijäämäisestä tasosta vuonna 2023 negatiiviseksi yli - 2 milj. euroa ja siirtymätasauksen jälkeen vuonna 2027 uuden rahoitusmallin mukainen tasapaino olisi edelleen alijäämäinen. Muutos tasapainotilassa vuoden 2020 kustannustasolla laskettuna on vuonna 2027 yli -4,8 milj.euroa. Lisäksi kaupungille jäisi vielä pysyvä rahoitusvaje yli - 5 milj.e/v.

Tasapaino ilman siirtymätasauksia (1000 €)	5 538
Tasapaino 1. vuosi (2023) (1000 €)	- 2 020
Uuden rahoitusmallin mukainen tasapaino vuonna 2027 (1000 €)	- 142

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja kaupungin vuoden 2021 talousarvioiden poikkeavuus

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymävaltuuston talousarvio vuodelle 2021 on ns. vuoden 2020 taso + 1,1 milj. euroa, yhteensä n. 150,3 milj. euroa. Ero kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon on 7,1 milj.euroa.

Savonlinnan kaupungin taloudellinen kantokyky ei riitä ylläpitämään nykyisen suuruisia Sosterin kustannuksia, kaupungin tuloveroprosentti on jo 22,75 ja sitä on mahdotonta korottaa enenpää menettämättä verotulopohjaa poismuuton lisääntyessä. Savonlinnan kaupungin oma palvelutuotanto ja hallinto on jo vedetty äärimmäisen tiukoille ja se toimii kustannustehokkaasti FCG:n arvionkin mukaan. Jos esim. Mikkeli toimisi samoilla kustannustehokkuuksilla, se säästäisi vuodessa yli 20 milj. euroa. Jos Savonlinnan toimisi yhtä tehokkaasti kuin Mikkeli sote-menoissa, Savonlinna voisi säästää yli 13 milj. vuodessa tarvevakioiduista sote-menoista. Esimerkiksi tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota henkilöstön vähäiseen määrään ja jaksamiseen.

Perussopimuksen 19 § mukaan kuntayhtymän on laadittava talousarvio ja -suunnitelma siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan huomioon ottaen jäsenkuntien taloudellinen kantokyky.

Savonlinnan kaupunki on siirtänyt erikoissairaanhoidon, sosiaalipalvelujen ja perusterveydenhuollon järjestämisvastuun Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle.

Esityslistaliite A; Selvitys vuosien 2013 - 2020 aikana asetetuista

leikkaustavoitteista. Esityslistaliite B : liitetään kokoukseen, Esityslistaliite C; FCG:n laatima selvitys sote-kustannuksista Savonlinna/Mikkeli sekä Rantasalmi ja Sulkava. Esityslistaliite D: Sote kustannukset yhteensä v. 2019.

(valmistelu: talousjohtaja Petriläinen, puh 044 417 4096)

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus päättää antaa kaupunginvaltuuston päättämän talouden leikkausraamin Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle täytäntöönpantavaksi.

Käsittely:

Esteellisinä kokouksesta poistuivat Sanna Metsälä ja Ari Silvennoinen (HallL 28 § 1 m. 5 k).

Ari Silvennoisen varajäsen Aila Makkonen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Toimenpiteet:

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä.